Tarnów. Półbaszta, mury miejskie

TARNÓW
Dworzec kolejowy
Wybudowany w 1910 r., według projektu E. Baudischa z wiedeńskiego Ministerstwa Kolei Żelaznych. Wystrój wnętrz to ozdobna stolarka drzwi i okien z witrażami, wzorzyste posadzki, mosiężne kandelabry, kinkiety i okucia. W westybulu cztery obrazy z widokami Tatr i Pienin. W pawilonie zachodnim znajdują się galeria BWA oraz wystawa fragmentów Panoramy Siedmiogrodzkiej.

Tarnów. Dworzec kolejowy

Bazylika Katedralna
Dzisiejsza forma neogotycka to efekt przebudowy na przełomie XIX i XX w. Wzniesiona jako kościół parafialny przy założeniu miasta. W 1400 r. uzyskała godność kolegiaty; w 1786 r. Katedry, a w 1972 Bazyliki Mniejszej. Najcenniejsze zabytki to pomniki nagrobne Tarnowskich i Ostrogskich oraz nagrobek Barbary z Tęczyńskich Tarnowskiej. Krypty można zwiedzać w listopadzie.

Tarnów. Bazylika Katedralna

Ratusz
Przebudowany w renesansowym stylu przez Jana Marię Padovano. Dawna siedziba rady miejskiej i sądu wójtowsko-ławniczego. 28 blend attyki zdobiły portrety właścicieli z rodu Tarnowskich. Maszkarony symbolizowały członków rady miejskiej. Wieżę wieńczy Pogoń – herb xx. Sanguszków, ostatnich właścicieli Tarnowa. Dziś filia Muzeum Okręgowego. Z wieży wyjątkowa panorama miasta.

Tarnów. Ratusz

Mury miejskie
Powstały prawdopodobnie jeszcze w XIV w., były rzadkością w prywatnym mieście. Posiadały dwie bramy – „Krakowską” od zachodu i „Pilzneńską” od wschodu oraz kilka furt. W I poł. XVI w., hetman Jan Tarnowski zmodernizował fortyfikacje, dodając m.in. drugą linię murów i półbaszty. Jedną z nich można zobaczyć przy ul. Wałowej/Basztowej. W XVIII w. mury miejskie rozebrano, a fosę zasypano.

Park Strzelecki
Założony w 1866 r. jako ogród miejski i strzelnica Towarzystwa Strzeleckiego, w którego wyremontowanej siedzibie – Pałacyku działa dziś Galeria Miejska BWA. Park niedawno odzyskał swój pierwotny charakter i historyczny wygląd. Jego różnogatunkowy starodrzew objęty ochroną, Mauzoleum gen. Bema, fontanna z posągiem Hebe i duży plac zabaw przyciągają tłumy odwiedzających.

Tarnów. Park Strzelecki

Mościce – „dzielnica ogród”
Nazwana na cześć prezydenta Mościckiego, powstała w latach 20/30 XX w. przy Fabryce Związków Azotowych. Na ok. 200 ha zbudowano 12 willi dla kierownictwa, stylizowanych na XIX w. dworki oraz okazałą willę dyrektora z parkiem. Urzędnicy i wykwalifikowani robotnicy zamieszkali w 4 piętrowych blokach. Ideą było stworzenie osiedla – ogrodu, z szerokimi alejami i mnóstwem zieleni.

Ruiny zamku na Górze św. Marcina
Spycymir budował zamek w l. 1328-31. Składał się z dwóch części – zamku wysokiego i przygródka. Należał do największych rezydencji cywilnych możnowładców w kraju. Za hetmana Jana Tarnowskiego słynął z biblioteki. W 1528 r. hetman oddał go do dyspozycji Jana Zápolyi, króla Węgier. Złupiony w 1570 r., nie odzyskał już świetności. Dziś to przede wszystkim punkt widokowy.

Tarnów. Mościce

Tarnów. Ruiny zamku na Górze św. Marcina

Cafe Tramwaj
W Galicji jedynie Tarnów, Lwów i Kraków posiadały tramwaje elektryczne. Czerwone wagony z Leliwą kursowały co 6 min. jedyną – długości 2580 m – linią, łączącą dworzec kolejowy z ul. Burtniczą. Nazywano je „biedronkami”. Linię zlikwidowali Niemcy w 1942 r. W odrestaurowanym wagoniku na pl. Sobieskiego funkcjonuje dziś kawiarenka – miejsce odpoczynku, ale i swoisty wehikuł czasu.

POWIAT TARNOWSKI
Wieża widokowa w Dąbrówce Szczepanowskiej
Przepiękna panorama Tatr, zakola Dunajca, Pogórzy (Rożnowskiego i Wiśnickiego), Wojnicza, Mościc, Tarnowa i Góry św. Marcina. Drewniana konstrukcja mierzy 16 m wysokości i posiada 4 poziomy. Zaprojektowana tak, by z wejściem na szczyt nie miały problemu osoby mające lęk wysokości. Znajduje się na szczycie Golgota – 395 m n.p.m.

Tarnów. Cafe Tramwaj

Dąbrówka Szczepanowska. Wieża widokowa

Wieś Błonie nad Dunajcem
Wzmiankowana po raz pierwszy w 1402 r. jako własność rodziny Błońskich herbu Biberstein. W XIX w. uważana była za wieś letniskową. W 1907 r. bp L. Wałęga wybudował tu willę Ave na wypoczynek letni dla alumnów tarnowskiego Seminarium. W Błoniu jest też cmentarz wojenny nr 198 z 1915 r., projektu Heinricha Scholza. Obecnie miejscowość słynie z wyrobu opłatków i wędlin.

Kościółek w Zawadzie
Zbudowany pod koniec XIV w. na szczycie Góry św. Marcina, która nazwę wzięła właśnie od wezwania kościoła. Drewniany, gotycki, konstrukcji zrębowej, jednonawowy, otoczony sobotami. Dach kryty gontem. Wystrój barokowy. Najciekawsze są cztery późnogotyckie tablice w parapecie chóru oraz drewniany łańcuch pod belką tęczową, wyrzeźbiony ponoć z jednego lipowego kloca przez niewidomego pasterza.

Błonie. Rzeka Dunajec

Zawada. Kościół

Jadowniki Mokre – Jezioro „Święcone”
Znajduje się w północnej części powiatu, w gminie Wietrzychowice. To jedyny w regionie tak duży naturalny zbiornik (7 ha). Jezioro jest znakomitym siedliskiem fauny i flory: ryb spokojnego żeru oraz rzadkiej i chronionej roślinności. To jedno z najurokliwszych łowisk ziemi tarnowskiej.

Nowopole – Cypel
Cypel to miejsce, w którym Dunajec wpada do Wisły. Z powodu swojego piękna znalazło się ono w pierwszej trójce konkursu Turystyczne Skarby Małopolski w 2019 r. W pobliskich Wietrzychowicach, gdzie VeloDunajec łączy się z Wiślaną Trasą Rowerową zobaczyć można drewnianą dzwonnicę z XVIII w. 10 km dalej, po wschodniej stronie Dunajca, znajduje się Malowana Wieś – Zalipie.

Jadowniki. Jezioro „Święcone”

Nowopole. Cypel

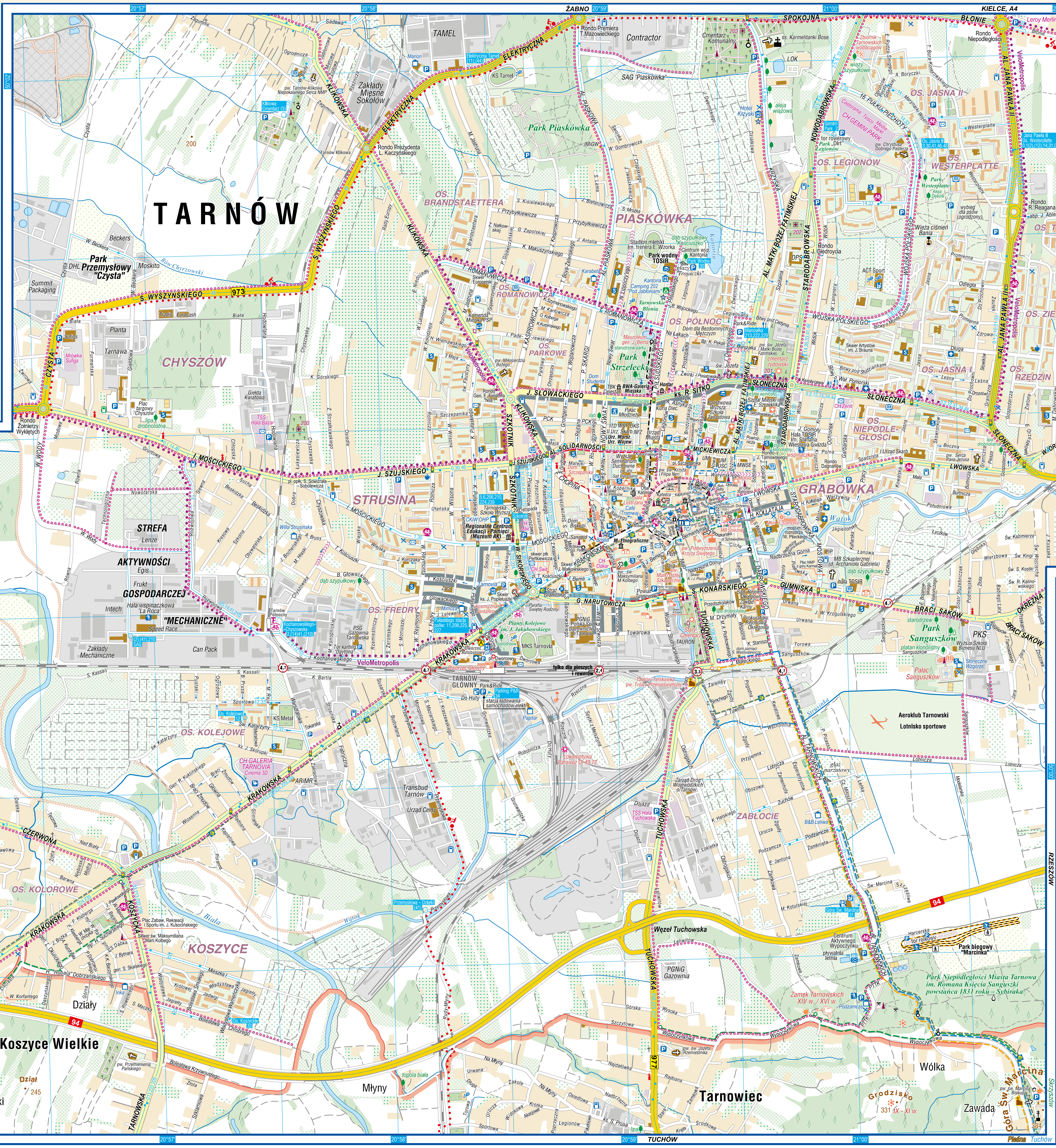

Legenda
Legend

skala 1 : 15 000

	teren: zabudowany, przemysłowy, zamknięty *build-up area, industrial area, closed area*
	budynek, budynek użyt. publicznej, zabytek, centrum handlowe *building, public building, historical building, shopping mall*
	las (park), zieleń urządzona (skwer), sad,ogródki działkowe *forest (park), greenery (square), orchard*
	cmentarz: katolicki, żydowski (kirkut) *cemetery: catholic, jewish*
73 973	drogi: główne (krajowa, wojewódzka), projektowane *roads: main (national, voivodeship), planned*
	ulice, ulice jednokierunkowe, sygnalizacja świetlna *streets, one-way streets, traffic lights*
	kontraruch rowerowy *counterflow lane for bicycles*
	droga: utwardzona, gruntowa; ścieżka, most *gravel road, dirt road, path, bridge*
	deptak, chodnik, schody *pedestrian zone, sidewalk, stairway*
	tory kolejowe, stacja kolejowa: czynna, nieczynna *railway, railway station: active, inactive*
A Os. Jasna II 3	dworzec autobusowy, linia autobusowa, przystanek, pętla *bus station, bus line, bus stop, bus loopway*
	rzeka, fontanna *river, fountain*
	rezerwat przyrody, pomnik przyrody *nature reserve, monument of nature*
	park zabytkowy, głaz narzutowy, punkt widokowy *historical park, glacial erratic, overlook*
	cmentarz wojenny, mogiła, tablica pamiątkowa, pomnik *postwar cemetery, grave, plaque, monument*
	figura, figura zabytkowa, krzyż *figure, historical figure, cross*
	kapliczka, kapliczka zabytkowa *wayside shrine, historical wayside shrine*
	wieża ciśnień, zabytkowa wieża ciśnień, zabytek techniki *water tower, historical water tower, technical monument*
	muzeum, galeria, ratusz *museum, gallery, townhall*
	pałac, dwór, zabytkowy młyn, inny zabytek *palace, manor, historical mill, other historical building*
	ruina zamku, mury (obronne) *ruin of castle, curtain walls*
	szlaki rowerowe *bicycle tracks*
F	drogi rowerowe, stacja rowerów miejskich, zadaszona wiata rowerowa, stacja napraw rowerów, miejsce przyjazne rowerom *bicycle tracks, city rent system bike, covered bicycle shelter, bike servic station, bicycle-friendly places*
EnoVelo MOR VeloMetropolis	trasa rowerowa EnoVelo, trasa rowerowa VeloMetropolis miejsce obsługi rowerów *EnoVelo bicycle tracks, VeloMetropolis bicycle tracks, bike service station*
	granica strefy płatnego parkowania *paid parking zones*
	granica miasta *border of town*

TRASY ROWEROWE POGÓRZA
enovelo

mapa turystyczna

skala 1 : 100 000

Plan Tarnowa
skala 1 : 15 000

Materiał opracowany przez Tarnowską Organizację Turystyczną, współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, poddziałanie 6.1.4 Lokalne trasy turystyczne – spr.

TRASY ROWEROWE POGÓRZA
enovelo

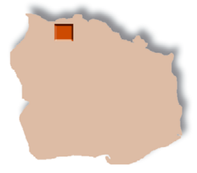
Kto choć raz zobaczył Tarnów, nie potrafi się oprzeć urokowi jego galicyjskiej atmosfery. To nie tylko wyjątkowa uroda Starego Miasta, w którym zachowały się uliczki w średniowiecznym planie, gotyckie i renesansowe budowle, fragmenty murów obronnych. To także szczególny duch, który odróżnia stare grody południa od reszty Polski.

Czy wiesz, gdzie znaleźć:
- „Perłę renesansu"
- Najcieplejsze miejsce w Polsce
- Największy i najmniejszy drewniany kościół
- „Malowaną wieś"
- Największą barokową rezydencję obronną
- Skamieniałe miasto
- i wiele innych…

Jedynie 80 km od Krakowa

Tarnowskie Centrum Informacji ****
Rynek 7, 33-100 Tarnów PL, telefon: 14 688 90 90
www.tarnow.travel, centrum@tarnow.travel

I miejsce w konkursie Polskiej Organizacji Turystycznej "na najlepszy punkt IT" w 2008, 2010, 2012, 2013, 2015 i 2019 roku.

„Enotarnowskie” – „Najlepszy produkt turystyczny 2019 roku” jako jeden z 10 w całej Polsce!

Tarnów w 2018 roku był polecany przez:

lonely planet BEST IN TRAVEL 2018 Best Value

WYDAWCA:
Tarnowska Organizacja Turystyczna 2020
www.lot.tarnow.pl, www.facebook.com/TarnowskaLOT
enovelo.pl, facebook.com/trasyenovelo

Wydawnictwo COMPASS
30-084 Kraków, ul. Podchorążych 3
tel. 12 626 14 36

Pomysł, projekt i opisy atrakcji:
Marcin Pałach, Paweł Rybak, Jan Czaja
Zdjęcia: Krzysztof Gzyl, Łukasz Kieroński,
Mateusz Reczek, Andrzej Otrębski,
Michał Sośnicki
Wydanie I, ISBN: 978-83-8184-159-7
Egzemplarz bezpłatny

POWIAT BRZESKI

Borzęcin. Akwen

Borzęcin

Równinny krajobraz gminy Borzęcin urozmaicają malownicze zbiorniki wodne utworzone w starych wyrobiskach kopalń żwiru. To zarówno miejsca rekreacji, jak i łowiska wędkarskie. Doskonałe miejsce na rowerowe wypady, zwłaszcza że aż 70% powierzchni to tereny chronionego krajobrazu. Dopełnieniem atrakcji są liczne zabytki, w tym drewniana zabudowa wsi, kapliczki i cmentarze z I WŚ.

Brzesko. Pałac Goetzów Okocimskich

Brzesko – Pałac Goetzów Okocimskich

Rezydencja fabrykancka wzniesiona w 1898 r. przez Jana Albina Goetza Okocimskiego. Był on przemysłowcem, twórcą potęgi browaru w Okocimiu, filantropem i mecenasem sztuki. Obiekt o bogatym wystroju architektonicznym i plastycznym. Dekorację zewnętrzną tworzą cokoły, pilastry, gzymsy i attyki. Wnętrza zdobią drewniane okładziny, szafy wbudowane w ściany, podłogi z wzorzystego parkietu, kasetonowe stropy, marmurowe kominki, oryginalne piece.

Czchów. Wzgórze zamkowe

Czchów – Wzgórze zamkowe z Basztą

Wzmiankowany już w 1356 r., zamek chronił komorę celną na drodze do Węgier, był siedzibą starosty i stacją królewską, często odwiedzaną przez polskich władców. Powstawał przez dobudowywanie do XIII w. wieży kolejnych budynków. Częściowo odrestaurowany, jest najważniejszym punktem Miejskiego Parku Zieleni i Wypoczynku – „Na szlaku militarno-historycznym” oraz platformą widokową.

Dębno. Zamek

Dębno – Zamek

Jedyny w Małopolsce zachowany zabytek architektury możnowładczej – rezydencjonalnej, wzniesiony w 1480 r. z fundacji Jana Dębińskiego h. Odrowąż. To 4 dwukondygnacyjne budynki z oryginalnymi portalami, obramieniami okien i wystrojem wykuszy, otaczające wewnętrzny dziedziniec. Dziś oddział Muzeum Okręgowego w Tarnowie, słynie z corocznego turnieju rycerskiego „O złoty warkocz Tarłówny”.

Dołęga. Dwór

Dołęga – Dwór

Drewniany, wzniesiony w połowie XIX w. Historycznie związany m.in. z rabacją chłopską 1846 r. W czasie Powstania Styczniowego odbywały się tu tajne narady oraz udzielano pomocy medycznej powstańcom. Na przełomie XIX i XX w. gościli tu Asnyk, Wyspiański, Rydel. W II WŚ czynny w ruchu oporu. Dziś oddział Muzeum Okręgowego w Tarnowie. Obecny wystrój nawiązuje do II poł. XIX w.

POWIAT DĄBROWSKI

Dąbrowa Tarnowska. Synagoga

Dąbrowa Tarnowska – dawna Synagoga

Zbudowana w II poł XIX w., uznawana jest za perłę architektury chasydzkiej w Polsce. Gruntownie wyremontowana w l. 1936/37. Niemcy zdewastowali ją i zamienili w magazyn. Remont zakończony w 2012 r. przywrócił jej dawną świetność, choć dziś nie pełni już funkcji religijnych, lecz działa jako Ośrodek Spotkania Kultur. Odbywają się tu wykłady, wystawy, koncerty, działa również muzeum.

Zalipie. „Malowana wieś”

Zalipie – „Malowana wieś”

Tutaj kolorowymi kwiatowymi wzorami pokrywa się wszelkie powierzchnie – ściany domów, budynków gospodarczych, studnie, psie budy, ale też narzędzia codziennego użytku. Kwietne wzory zdobią również ściany kościoła, ornaty, a nawet grobowce na lokalnym cmentarzu. W muzeum „Zagroda Felicji Curyłowej” zapoznać się można z historią zalipiańskiej sztuki, natomiast Dom Malarek przybliża jej współczesny wymiar.

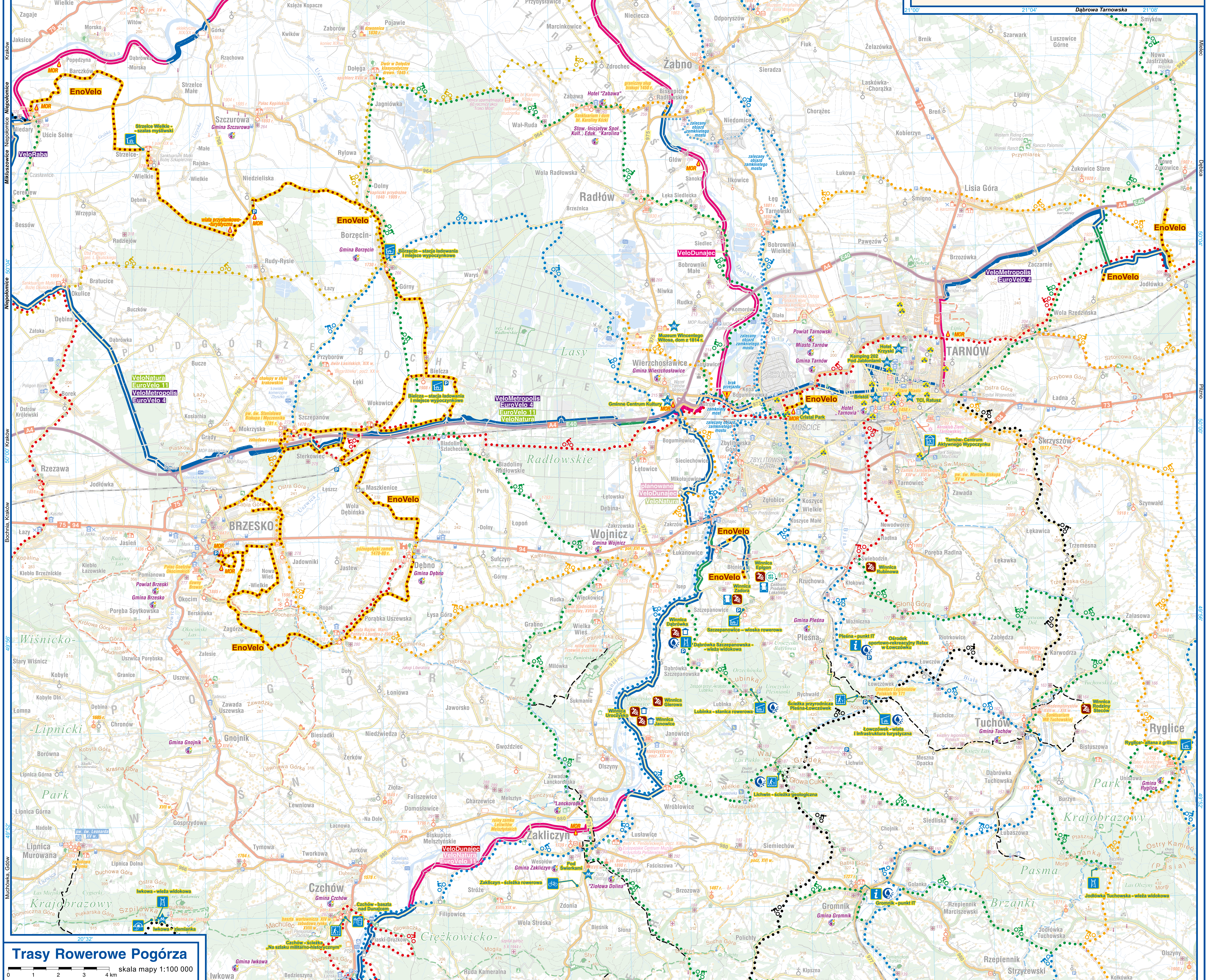

Trasy Rowerowe Pogórza

skala mapy 1:100 000

0 1 2 3 4 km

- **teren zabudowany, teren przemysłowy, centrum usługowo-handlowe** *built-up area, industrial area, shopping area*
- **las, sad** *forest, orchard*
- **cmentarz, cmentarz żydowski** *cemetery, Jewish cemetery*
- A4 28 895 **autostrada, droga krajowa, droga wojewódzka** *motorway, national road, provincial road*
- **drogi asfaltowe, drogi utwardzone, zakaz wjazdu, deptak** *asphalt road, paved roads, no entry, walkways*
- **drogi w budowie** *roads under construction*
- **inne drogi, ścieżki, dworzec autobusowy** *other roads, paths, bus station*
- **linia kolejowa, stacja kolejowa** *railway, railway station*
- **linia kolejowa nieczynna** *abandoned railroad*
- **wyciąg narciarski, trasa naciarska** *ski lift, ski routes*
- **klasztor, klasztor zabytkowy** *monastery, historical monastery*
- **dawna synagoga, kościół** *old synagogue, church*
- **kościoły zabytkowe: murowany, drewniany** *historical church: brick, wooden*
- **kaplica, kaplice zabytkowe: murowana, drewniana** *chapel, historic chapel: brick, wooden*
- **kapliczka, kapliczka zabytkowa, krzyż duży, figura religijna** *wayside shrine, historical wayside shrine cross, religious figure*
- **zamek, pałac, dwór** *castle, palace, manor*
- **ruina zamku, ruina pałacu, ruina dworu** *ruins of a castle, ruins of a palace, ruins of a manor*
- **inne zabytki: murowany, drewniany; muzeum** *other monument: brick, wooden; museum*
- **schron (bunkier), leśniczówka** *shelter (bunker), forester’s house*
- 481 **skały, punkt wysokościowy** *rocks, peak*
- **kopalnia, zabytek techniki, obserwatorium astronomiczne** *mine, industrial monument, astronomical observatory*
- **miejsce martyrologii, cmentarz wojenny** *national memorial sites, military cemetery*
- **atrakcja turystyczna, pomnik przyrody: ożywionej, nieożywionej** *tourist attraction, natural monument: animate, inanimate*
- **rezerwat przyrody, park zabytkowy** *nature reserve, historical park*
- **granica parku krajobrazowego** *landscape park border*
- **jezioro, bagno, źródło** *lake or pond, swamp, spring*
- **kamieniołom: czynny, nieczynny; wieża ciśnień** *quarry: active, inactive; water tower*
- **rzeki, potok, wodospad** *river, stream, waterfall*
- **prom, przystań, ośrodek sportów wodnych** *ferry, marina, water sport centre*
- **restauracja, stacja paliw, kino** *restaurant, filling station, cinema*
- **hotel, inny obiekt nocleg., agroturystyka, SSM, obiekt noclegowy w winnicy** *hotel, other accommodation, agritourism, youth hostel, accommodation in vineyard*
- **centrum informacji turystycznej** *tourist information center*
- P **grodzisko, kurhan (kopiec), parking** *old rampart, barrow, parking*
- **łowisko, basen: kryty, odkryty** *fishery, swimming pools: indoor, outdoor*
- **pole namiotowe, kemping, stadion** *campsite, camping, stadium*
- **ośrodek jeździecki, wieża widokowa, winnica** *horse-riding centre, view tower, vineyard*

- **piesze szlaki turystyczne PTTK** *walking trails of PTTK*
- **Droga św. Jakuba** *Saint James Way*
- **szlaki rowerowe, stacja roweru miejskiego** *bike trails, city bike station*
- **trasa EnoVelo** *EnoVelo route*
- **trasy VeloMałopolska: droga dla rowerów, drogi publiczne, inne drogi** *VeloMalopolska: bicycle path, public roads, other roads*
- MOR **miejsce obsługi rowerzystów** *bike service station*
- **miejsce przyjazne rowerzystom** *friendly places for bikers*
- **Centrum Produktu Lokalnego** *Local Product Center*
- **obiekty na Źródlanym Szlaku** *objects of the Spring Trail*
- **Sieć Dziedzictwo Kulinarne Małopolska** *Culinary Heritage Network of Małopolska*

funkcjonowanie sieci koordynuje
Departament Rolnictwa i Geodezji Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Małopolskiego

- **członek Tarnowskiej Organizacji Turystycznej** *member of the Tarnow Tourist Organization*

Inwestycje powstałe w ramach projektów pn.
„Wzrost atrakcyjności turystycznej
i rekreacyjnej Subregionu Tarnowskiego etap 1 i 2”